

Istoricul localitatii

2011-10-03 13:43:18

Numele satelor Beznea si Bratca, la fel ca si a celor invecinate: Borod, Bulz, indica prezenta unei populatii romano-slave inca inaintea organizarii administrative a statului feudal ungar (sec. X-XIII).

Primele atestari documentare, apar insec. XV: 1406 - Beznea, Lorau, Valea Neagra si 1435 - Bratca, Damis, Ponoara, ele fiind nominalizate ca „possessio Walachalis”, deci sate romanesti.

In timpul feudalitatii maghiare intregul tinut al comunei Bratca facea parte din domeniul cetati Sinteu.

Traditia locala atribuie lui Matei Corvin innobilarea locuitorilor din satul Beznea, cu ocazia unei calatorii (1464) pe aici a regelui ungar. De atunci dateaza toponimia - Dealul Crai, Piatra Craiului.

Evenimentele sec. al XVII: intrarea Bihorului sub stapanire turceasca (1660), incarturirea trupelor austriece in Oradea (1692) au avut urmari si asupra populatiei de pe Valea Crisului Repede.

Astfel primele conscrieri (recensaminte) facute de noua administratie austriaca releva o populatie redusa numeric si slaba din punct de vedere economic.

Rascoalele pornite din inima Apusenilor in 1784/1785 si 1848/1849 au coborat si pe firul Vaii Iadului, lucru ce a facut ca la aceste evenimente sa participe si locuitori ai satelor Ponoara si Damis alaturi de cei din Remeti.

La inceputul sec. al XX-lea, ideile socialiste de tip agrarian au patruns si in randul taranirii din partea de sus a Plasei Alesd. Astfel la „rascoala seceratorilor” din 24 aprilie 1904 de la Alesd au luat parte si 4 bratcani. Actiunile taranirii au continuat si dupa reprimarea rascoalei cu rafuieli locale. La Bratca taranii s-au razbunat contra grofului Bethlem György incendiind o buna parte a padurii apartinand acestuia.

Actul marii uniri a fost votat la 1 Decembrie 1918, la Alba-Iulia, si de 5 locuitori ai comunei Bratca, alesi ca delegati ai cercului electoral Alesd.

Pana in aprilie 1919, locuitorii comunei Bratca au fost tinuti sub teroare, caci prin fixarea liniei de demarcatie intre armata romana si cea ungara pe linia Zam- Ciucea-Sighet, frontul cuprindea practic si Bratca. Perioada de liniste a fost scurta.

Prin cedarea nordului Transilvaniei (in urma Dictatului de la Viena - August 1940) granita romano-ungara a ciuntit comuna Bratca: satul Damis era in teritoriul romanesc iar celelalte sate erau pe teritoriul cedat Ungariei.

In actiunile militare din septembrie-octombrie 1944 care au avut loc in satul Damis, trupele hortiste s-au izbit de rezistenta darza a pichetelor de granicieri romani, ajutati de 22 voluntari. Drept represalii, hortistii au executat 7 sateni printre care si 2 fetite.

In perioada de dupa 1945 au trecut in proprietatea statului mai multe cladiri ce apartinusera unor familii de evrei. In aceasta perioada s-au contruit 7 blocuri de locuinte, un dispensar, camine culturale, magazine, poduri, case, etc

Satul Beznea a fost colectivizat pana in 1990 cand terenurile au fost retrocedate fostilor proprietari. Majoritatea barbatilor lucrau ca mineri la E. M. Suncuius, iar in timpul liber

lucrau in agricultura.

Dupa 2004 s-a mai construit o hala de peste 800 mp pentru piata agroalimentara, s-a extins modernizat si automatizat sistemul de iluminat public, s-a automatizat statia de pompare a apei potabile, s-au construit infrastructuri pietonale, podete si drumuri.

Dintre proiectele de infrastructura mai importante, realizate in ultima vreme amintim:

- „Reabilitare drum forestier Bratcu?a”, finan?at prin programul SAPARD,
- "Imbunata?irea infrastructurii de apa si apa uzata", prin Ministerul mediului, (proiect in faza de execu?ie),
- Construirea a doua scoli: Scoala cu clasele I-IV in satul Valea Crisului si Extinderea Liceului Teoretic Bratca cu un corp S+P+1E, ambele in faza de execu?ie, finan?ate prin Ministerul Educa?iei.